

B Foreløpig opptelling av forhåndsstemmene

B1 Forhåndsstemmer mottatt totalt

B1.1 Mottatt – forkastet - godkjent

		kol I	kol II	kol III
		mottatt	forkastet	godkjent
a.	Antall forhåndsstemmegivninger <u>innenriks</u> fra 1. juli – 9. august (tidlig-stemmegivn.):			
b.	+ Antall forhåndsstemmegivninger <u>innenriks</u> fra 10. august			
c.	+ Antall forhåndsstemmegivninger <u>utenriks</u> og på Svalbard og Jan Mayen:			
d.	Totalt antall godkjente stemmegivninger etter § 56 =			
e.	Stemmeseddelkonvolutter til foreløpig opptelling fire timer før valglokalene stengte Til B2.1a		-	
f.	Stemmeseddelkonvolutter til behandling etter at valglokalene stengte, inkl. sent innkomne Til B2.2a		-	
g.	KONTROLLSUM =			0

B1.2 Grunnene til at forhåndsstemmegivningene ble forkastet

		a Innenriks B1.1a+b kol II	b Utenriks, Svalbard og Jan Mayen B1.1c kol II
Totalt antall forkastede stemmegivninger Fra B1.1			
a.	- Velgeren var ikke var innført i Sametingets valgmanntall i kommunen § 56(1) a)		
b.	- Det var ikke mulig å identifisere velgeren § 56(1) b)		
c.	- Stemmegivningen var ikke avgitt til rett tid § 56(1) c)		
d.	- Stemmegivningen var ikke levert rett stemmemottaker § 56(1) d)		
e.	- Noe tyder på at omslagskonvolutten har vært åpnet § 56(1) e)		
f.	- Velgeren har allerede fått godkjent en stemmegivning § 56(1) f)		
g.	- Stemmegivningen kom for sent frem § 56(1) g)		
h.	Sum =		

B1.2.1 Kontroll (sett x)

Sum B1.2 rad h er lik 0
Årsak til eventuell differanse:

B2 Opptelling av forhåndsstemmer**B2.1 Stemmegivninger til foreløpig opptelling fire timer før valglokalene stengte**

		Antall
a.	Stemmeseddelkonvolutter til foreløpig opptelling fire timer før valglokalene ble stengt. Fra B1.1e	
b.	Stemmeseddelkonvolutter lagt til side etter § 65(3) for nærmere vurdering. Til B2.3a	
c.	Blanke stemmesedler	
d.	Godkjente stemmesedler til fordeling på listene Til fordeling i B3.1a	

B2.2 Behandling av stemmegivninger etter at valglokalene stengte

		Antall
a.	Stemmeseddelkonvolutter til behandling etter at valglokalene var stengt, inkl. sent innkomne. Fra B1.1f	
b.	Stemmeseddelkonvolutter lagt til side etter § 65(3) for nærmere vurdering. Til B2.3b	
c.	Blanke stemmesedler	
d.	Godkjente stemmesedler til fordeling på listene Til fordeling i B3.1b	

B2.3 Behandling av tvilsomme stemmer blant forhåndsstemmene

		Antall
a.	Stemmeseddelkonvolutter med innhold lagt til side i forbindelse med foreløpig opptelling. Fra B2.1b	
b.	Stemmeseddelkonvolutter med innhold lagt til side blant de som ble behandlet etter valglokalene stengte, inkl. sent innkomne. Fra B2.2b	
c.	=	Mellomsum: Tvilsomme stemmer totalt =
d.	- forkastelsesgrunn: fremgår ikke hvilket valg seddelen gjelder § 60(1)a	
e.	- forkastelsesgrunn: fremgår ikke hvilken parti eller gruppe velger har stemt på § 60(1)b	
f.	- forkastelsesgrunn: partiet/gruppen stiller ikke liste i valgkretsen § 60(1)c	
g.	=	Godkjente stemmesedler til fordeling på listene Til fordeling i B3.1c

C2 Foreløpig opptelling av valgtingsstemmer

C2.1 Stemmesedler til foreløpig opptelling			Antall
a.		Ordinære valgtingsstemmesedler (konvolutter i urnen) Fra C1.1b	
b.	-	Stemmesedler (konvolutter) lagt til side etter § 65(3) for nærmere vurdering. Til C2.3a	
c.	-	Blanke stemmesedler	
d.	=	Godkjente stemmesedler til fordeling på de ulike valglistene Til fordeling i C3.1a	=

C2.2 Behandling av stemmegivninger i særskilt omslag

C2.2.1 Stemmegivninger fra velgere som stemte "fremmed"			Antall
a.		Antall stemmegivninger Fra C1.1c	
b.	-	forkastet fordi velgeren ikke stod i manntallet i kommunen § 57(1) a)	
c.	-	forkastet fordi velgeren ikke hadde anledning eller rett til å stemme § 57(1)b)-c)	
d.	-	forkastet fordi velgeren allerede hadde avgitt godkjent stemmegivning § 57(1) d)	
e.	=	Godkjente stemmegivninger (konvolutter) Til C2.2.3a	=

C2.2.2 Stemmegivninger fra velgere som var forhåndsavkrysset eller som ikke stod i manntallet i kommunen			Antall
a.		Antall stemmegivninger Fra C1.1d	
b.	-	forkastet fordi velgeren ikke hadde anledning eller rett til å stemme § 57(1)b)-c)	
c.	-	forkastet fordi velgeren allerede hadde avgitt godkjent stemmegivning § 57(1) d)	
d.	=	Godkjente stemmegivninger (konvolutter) Til C2.2.3a	=

C2.2.3 Godkjenning av <u>stemmesedler</u> fra særskilt omslag			Antall
a.		Stemmeseddelkonvolutter fra særskilt omslag Fra C2.2.1e+C2.2.2d	
b.	-	Blanke stemmesedler Til D3.1	
c.	=	Mellomsum: Antall stemmesedler fra særskilt omslag =	
d.	-	forkastelsesgrunn: fremgår ikke hvilket valg seddelen gjelder § 60(1) a)	
e.	-	forkastelsesgrunn: fremgår ikke hvilken liste velger har stemt på § 60(1) b)	
f.	-	forkastelsesgrunn: partiet/gruppen stiller ikke liste § 60(1) c)	
g.	=	Godkjente stemmesedler til fordeling på de ulike valglistene = Til fordeling i C3.1b	

C2.3 Behandling av tvilsomme stemmer			Antall
a.		Stemmesedler (konvolutter) lagt til side for nærmere vurdering i forbindelse med samevalgstyrets foreløpige optelling Fra C2.1b	
b.	-	forkastelsesgrunn: fremgår ikke hvilket valg seddelen gjelder § 60(1) a)	
c.	-	forkastelsesgrunn: fremgår ikke hvilken liste velger har stemt på § 60(1) b)	
d.	-	forkastelsesgrunn: partiet/gruppen stiller ikke liste § 60(1) c)	
e.	=	Godkjente stemmesedler til fordeling på de ulike valglistene = Til fordeling i C3.1c	

Samevalgstyrets merknader til opptellingsvalgstyret:

--

Underskrifter

(Leder)

(Øvrige medlemmer)

Veiledning til møtebok for samevalgstyret

Innledning

Forskrift om valg til Sametinget § 67, pålegger samevalgvalgstyret å føre protokoll i forbindelse med "forberedelser og gjennomføring av sametingsvalg". Protokollen skal føres i samsvar med formular fastsatt av Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Samevalgstyrets protokoll skal vise at opptellingen er skjedd i samsvar med kravene i sameloven og forskriften. Protokolleringen er med andre ord nødvendig for å sikre etterprøvnbarhet av opptelling og oppgjør. Av denne grunn er det ikke tilstrekkelig at det kun er de endelige opptellingsresultatene som bokføres. Det er derfor et krav i forskriften at det foretas foreløpig opptelling av både forhåndsstemmer og valgtingsstemmer. Det er dessuten et krav at stemmer som ikke umiddelbart kan godkjennes (tvilsomme) holdes utenfor den foreløpige opptellingen. For å sikre at kravet oppfylles må det derfor bokføres særskilte tall på vei til det endelige resultatet. Slik bokføring gir grunnlag for kontroll og godkjenning i annen instans.

Opptelling

Opptellingsvalgstyret i kretsen står for godkjenning av stemmegivninger og opptelling av stemmesedler. Når den foreløpige opptellingen i den enkelte kommune er ferdig skal møtebok og materiell sendes opptellingsvalgstyret i kretsen for endelig opptelling. Oversending skal skje umiddelbart.

Prøving av stemmegivninger og stemmesedler

Skillet mellom stemmegivninger og stemmesedler er viktig ved godkjenningen. Mer informasjon om dette finnes i valgåndboken. Godkjenning av ordinære stemmegivninger på valgtinget og stemmegivninger lagt i særskilt omslag skjer på ulikt tidspunkt. Prøving av og godkjenning av ordinære stemmegivninger avgitt på valgtinget skjer samtidig med at stemmen avgis, dvs. når velgeren krysses av i manntallet og legger stemmeseddelen ned i urnen på valgtinget. Dette er annerledes enn for forhåndsstemmegivningene, som godkjennes i ettertid. Stemmegivninger avgitt på valgtinget, men som er lagt i særskilt omslag, skal imidlertid også godkjennes i ettertid. En oversikt over valglovens vilkår for godkjenning av stemmegivninger og stemmesedler finnes bakerst.

I god tid før valgdagen

Det er viktig at det settes av tid til å forberede utfylling av møteboken. Det er nødvendig når boken skal fylles ut, og gjør at samevalgstyret kan legge opp arbeidet på en slik måte at alle relevante kontrolltall fremkommer og kan føres.

Særlig om blanke stemmesedler

Blanke stemmesedler skal holdes utenfor både de godkjente og de forkastede stemmesedlene, og protokolleres særskilt. Se mer om dette under de respektive postene. Blanke stemmesedler skal forkastes. Hjemmel for forkasting er forskriften § 60(1)b.

Blanke stemmesedler må sorteres ut under hele opptellingsprosessen (slik også tvilsomme stemmer sorteres ut). **Notér** alltid hvor mange som sorteres ut fra de forskjellige bunkene:

1. Forhåndsstemmene
  - a) blant de som skulle til foreløpig opptelling 4 timer før lokalene stengte
  - b) blant de som ble talt opp etter at valglokalene stengte
2. Valgtingsstemmene
  - a) blant de som gikk til foreløpig opptelling (hos samevalgstyret)
  - b) blant de som lå i særskilt omslag

Som en hovedregel regnes følgende stemmesedler som blanke:

1. Forhåndstrykket blank seddel uten påtegning for valgliste. Dersom en slik seddel er benyttet, MEN hvor velgeren har påført navn på parti/gruppe, skal imidlertid seddelen godkjennes, dersom vilkårene for øvrig er til stede.
2. Forhåndstrykket seddel med registrerte politiske parti, der seddelen mangler avkryssing for valgt parti.
3. Blank seddel uten påtegning for valgliste.
4. Blank seddel der velgeren har påført teksten "blank stemme", eller lignende.

Tomme konvolutter regnes ikke som blanke stemmer. Det må fysisk finnes en seddel for at denne kan regnes som en blank stemme. Dersom samevalgstyret er i tvil om seddelen skal regnes som blank, bør det ved tolkningen legges vekt på velgers vilje. Eksempel: En blank seddel er benyttet og velgeren har påført parti. Partiet stiller ikke liste i fylket. Denne seddelen kan ikke regnes som en blank seddel. Riktig forkastelsesgrunn er her at partiet ikke stiller liste, forskriften § 60(1)c.

Bokens kapittelinndeling

Boken er inndelt i tre kapitler med betegnelsene A, B og C.

Kap. A

Her skal samevalgstyret føre inn ulike forhold av administrativ karakter.

Kap. B

Her skal alle resultater fra foreløpig opptelling av forhåndsstemmene føres.

Kap. C

Her skal alle resultater fra foreløpig opptelling av valgtingsstemmene føres.

Under enkelte av tabellene er det lagt opp kontrollposter. Det er **svært** viktig at samevalgstyret sjekker at det er overensstemmelse slik kontrollpostene anviser. Dersom avvik forekommer, **skal** det redegjøres nærmere for grunnen til dette.

Kommentarer til det enkelte kapittel

Kapittel A Forberedende arbeid

Her skal det føres inn opplysninger av administrativ karakter. Føringerne i dette kapitlet kan gjøres før valgdagen.

Kapittel B Forhåndsstemmer

Generelt om bokføring av forhåndsstemmer

Samevalgstyret mottar følgende forhåndsstemmer, jf. forskriften § 40(1):

- a) Innenriks: stemmegivninger avgitt i tidsrommet 1. juli – 9. august (tidlig-stemmer – bokføres sammen med ordinære forhåndsstemmer),
- b) Innenriks: stemmegivninger avgitt i tidsrommet 10. august – til siste fredag før valgdagen (ordinære forhåndsstemmer)
- c) Utenriks: stemmegivninger avgitt i tidsrommet 1. juli – nest siste fredag før valgdagen, ev. senere på Svalbard/Jan Mayen.

Forhåndsstemmegivninger skal godkjennes før valgdagen i den utstrekning det er mulig, se forskriften § 56(3). Samevalgstyret bestemmer selv hvor mange møter det trenger til godkjenning av stemmegivninger. Flest mulig av forhåndsstemmegivningene skal behandles før valgtinget åpner for at flest mulig av dem krysses av i manntallet og derved blir endelige. Den siste prøvingen av forhåndsstemmegivningen må likevel ikke foregå senere enn at samevalgstyret er sikker på at alle stemmestyrene får valgmanntallene før valglokalet åpner søndag eller mandag. Prøvingen av forhåndsstemmegivninger det ikke ble tid til å godkjenne før valgmanntallet ble lagt ut valgdagen, eller som kommer inn i løpet av valgdagen, kan ikke begynne før alle valglokalene er stengt mandag og samevalgstyret har fått inn alle kretsmanntallene fra stemmestyrene.

Ved opptellingen og bokføringen skal det skilles mellom

1. forhåndsstemmer som er med i foreløpig opptelling som starter senest 4 timer før valglokalene stenger (B2.1), og
2. forhåndsstemmer som ble behandlet etter at valgtinget var stengt/sent innkomne (B2.2).

Etter valgloven kan det foretas foreløpig opptelling av forhåndsstemmene 4 timer før stemmegivningen er avsluttet valgdagen bare dersom dette kan gjøres uten å "stride mot prinsippet om hemmelige valg", jf. forskriften § 65(1). Det betyr at dersom kommunen mottar få forhåndsstemmer, kan det ikke foretas foreløpig opptelling av disse før stemmegivningen er avsluttet valgdagen. I stedet må stemmegivningene legges til sides og blandes med ev. sent innkomne forhåndsstemmegivninger. Bokføring skjer i tilfelle kun i B2.2.

Dersom samevalgstyret mottar tilstrekkelig antall forhåndsstemmegivninger skal det foretas foreløpig opptelling av forhåndsstemmene (vil ikke stride mot prinsippet om hemmelig valg). Men samevalgstyret må først sørge for å legge til side et tilstrekkelig antall stemmegivninger som skal blandes med sent innkomne stemmegivninger. Disse går altså ikke til foreløpig opptelling. Bokføring av stemmer som går til foreløpig opptelling 4 timer før lokalene stenger skjer i B2.1 og bokføring av de som legges til side og telles etter at valglokalene er stengt skjer i B2.2.

Foreløpig opptelling skal starte senest fire timer før valglokalene i kommunen stenger, se forskriften § 65(1). Utover dette bestemmer samevalgstyret selv når opptellingen skal starte, men den kan ikke starte før valgdagen (mandag).

B1 Forhåndsstemmer mottatt totalt

B1.1 Mottatt – forkastet – godkjent

Denne tabellen kan ikke fylles ut i sin helhet før stemmegivningen valgdagen er slutt, dvs. etter kl. 21.00.

Rad a, b og c

I tabellens tre første rader skal samevalgstyret føre en oversikt over totalt antall mottatte, forkastede og godkjente forhåndsstemmegivninger. I rad a føres antall stemmegivninger som ble mottatt i tidsrommet 1. juli – 9. august, dvs. tidlig-stemmegivninger. I rad b føres forhåndsstemmegivninger mottatt fra 10. august og i rad c stemmegivninger mottatt utenriks, på Svalbard og Jan Mayen i andre rad.

Når samevalgstyret behandler stemmegivninger for godkjenning, undersøkes omslagskonvolutt og valgkort. Stemmesedelkonvolutten er ikke gjenstand for prøving. Prøvingen skjer etter vilkårene i forskriften § 56 (1).

Dersom ikke alt er i samsvar med forskriftens krav må stemmegivningen forkastes. Velgeren blir da ikke krysset av i manntallet. Er alt i orden krysses velgeren av i manntallet og stemmegivningen godkjennes.

Totalt antall godkjente stemmegivninger summeres i **rad d** kol III. Denne kan imidlertid ikke føres inn før etter at stemmegivningen er avsluttet på valgdagen og alle stemmegivningene er kommet inn.

Rad e

Her fører samevalgstyret inn det antall stemmesedelkonvolutter som var utgangspunktet for foreløpig opptelling 4 timer før lokalene ble stengt. Stemmesedelkonvolutter som legges til side for å blandes med sent innkomne, skal føres i rad f. Dersom det ikke er mottatt tilstrekkelig antall forhåndsstemmer, og det således ikke kan foretas foreløpig opptelling 4 timer før lokalene stengte, skal antallet her være 0.

Rad f

Her fører samevalgstyret inn det antall stemmeseddelkonvolutter som ble behandlet og talt opp etter at valgtinget stengte (dvs. de som ble lagt til sides for senere behandling + sent innkomne). Merk at samevalgstyret må kontrollere forhåndsstemmegivningene mot avkrysningsmanntallet fra valgdagen. Forhåndsstemmegivninger fra velgere som også har stemt på valgtinget, skal forkastes.

Rad g Kontrollsum

Kontrollsummen skal bli 0. Er den ikke det har samevalgstyret gjort en feilføring. ALLE godkjente stemmegivninger i rad d skal ENTEN gå til foreløpig opptelling 4 timer før lokalene stenger ELLER behandles og telles etter at valgtinget er stengt.

B1.2 Grunnene til at forhåndsstemmegivningene ble forkastet

Merk at det kun er grunnene til forkasting av **stemmegivningene** som skal føres her, dvs. forkastinger i kontrollprosessen forut for avkryssingen i manntallet. I denne tabellen skal det føres opp hvorfor noen av forhåndsstemmegivningene ble forkastet. De velgerne som har avgitt disse stemmegivningene er ikke blitt krysset av i manntallet. Tallene hentes fra tabell B1.1 rad a+b kol II og c kol II. Vilkår for godkjenning fremgår av forskriften § 56(1).

Øverst i tabellen føres totalt antall forkastede stemmegivninger fordelt på innenriks og utenriks. Før deretter opp antallet forkastede ved rett forkastelsesgrunn.

B1.2.1 Kontroll

Summen skal være lik null. Dersom den ikke er lik null, **skal** samevalgstyret gi en sannsynlig grunn for differansen.

B2 Opptelling av forhåndsstemmer

B2 omhandler første gangs opptelling av ALLE stemmer avgitt på forhånd. Posten er delt inn i 3 underposter:

B2.1 stemmer som var med i foreløpig opptelling 4 timer før lokalene stengte,

B2.2 stemmer som ble behandlet og talt opp etter lokalene vart stengt og

B2.3 stemmer som ble lagt til side som tvilsomme.

B2.1 Stemmesedler til foreløpig opptelling 4 timer før lokalene stengte

Rad a

Det antallet stemmeseddelkonvolutter som går til foreløpig opptelling fremkommer under behandlingen av stemmegivningene i post B1.1. Tallet her kan derfor hentes fra post B1.1e.

Rad b

Utsortering av tvilsomme

Når stemmeseddelkonvoluttene åpnes må samevalgstyret sortere ut stemmer som ikke umiddelbart kan godkjennes, og legge disse til side som "tvilsomme". Disse skal holdes utenfor foreløpig opptelling. Antall tvilsomme føres i rad b. Vilkår for godkjenning av stemmesedler fremgår av forskriftens § 60(1). Tvilsomme vil si at det er noe ved stemmeseddelen som gjør at den ikke umiddelbart kan godkjennes.

I disse tilfeller skal stemmeseddelen legges tilbake i stemmeseddelkonvolutt og føres opp som tvilsom i rad b. **Merk** at det altså er antall konvolutter som legges til side, ikke antall stemmesedler.

Det er ikke nødvendig å registrere antall konvolutter uten stemmeseddel. En tom konvolutt regnes heller ikke som en blank stemme.

Rad c

Utsortering av blanke

Her skal samevalgstyret bokføre hvor mange blanke stemmesedler som fantes blant de som skulle til foreløpig opptelling. Hva som regnes som blanke stemmesedler fremgår av innledningen. Merk at tomme konvolutter ikke regnes som blanke stemmer.

Rad d

Her kommer man frem til antallet godkjente stemmesedler som tas med i foreløpig opptelling 4 timer før valglokalene stengte.

Stemmesedlenes fordeling på de ulike valglistene gjøres i post B3.1.

Merk at tabellen ikke kan summeres, siden tomme konvolutter ikke skal registreres.

B2.2 Behandling av stemmegivninger etter at valglokalene var stengt

Rad a

Dette er stemmegivninger som samevalgstyret har lagt til side før opptellingen på valgtinget startet + stemmegivninger som kom inn sent valgdagen. Antallet slike stemmeseddelkonvolutter fremkommer under behandlingen av stemmegivningene i post B1.1. Tallet her kan derfor hentes fra post B1.1f.

Rad b

Også her må samevalgstyret sortere ut tvilsomme, se om dette i pkt. ovenfor.

Rad c

Også her må samevalgstyret sortere ut blanke stemmesedler, se om dette i pkt. ovenfor og i innledningen.

Rad d

Her angis antallet godkjente stemmesedler som ble behandlet og talt opp etter at valglokalene var stengt, (inkl. sent mottatte). Stemmesedlenes fordeling på de ulike valglistene gjøres i post B3.1.

Merk at tabellen ikke kan summeres, siden tomme konvolutter ikke skal registreres.

B2.3 Behandling av tvilsomme stemmer

Rad a og b

Dette er stemmeseddelkonvolutter med innhold som ble sortert ut før foreløpig opptelling 4 timer før valglokalene stengte, og i forbindelse med behandlingen av stemmegivninger etter at valgtinget var stengt. Det totale antallet konvolutter finnes i B2.1b+B2.2b, og føres inn i de to første radene i denne tabellen. Summér i **rad c**.

Når konvoluttene åpnes tar samevalgstyret stilling til om stemmeseddelen skal godkjennes eller forkastes. Vilkår for godkjenning av stemmesedler fremgår av forskriften § 57(1). Før opp og trekk fra antall forkastede ved rett forkastelsesgrunn i **rad d-f**.

Rad g

Her føres antallet godkjente stemmesedler blant de som var utsortert som tvilsomme. Stemmesedlenes fordeling på de ulike valglistene gjøres i post B3.1.

B3 Stemmesedlenes fordeling på de ulike valglistene

B3.1 Forhåndsstemmenes fordeling på valglistene

I kolonne a, b og c skal samevalgstyret her føre opp hvordan ALLE godkjente stemmesedler fra forhåndsstemmegivningen fordelte seg på de ulike listene. Det vil si

- a. hvordan stemmesedler som gikk til foreløpig opptelling 4 timer før valglokalene stengte ble fordelt på valglistene (fra B2.1d),

- b. hvordan stemmesedler blant de som ble talt opp etter valgtinget var slutt ble fordelt på listene (fra B2.2d) og
- c. hvordan stemmesedler blant de som ble lagt til side som tvilsomme ble fordelt på valglistene (fra B2.3g).
- d. Tabellen gir derfor i kolonne d totalt antall godkjente stemmesedler avgitt på forhånd fordelt på de ulike valglistene.

Det kreves ikke at stemmesedlene bokføres fordelt på rettede og urettede ved første gangs opptelling. Det er likevel ingenting i veien for slik bokføring, dersom opptellingsvalgstyret ønsker det. (Hver kolonne (a-d) må i tilfelle deles i to.)

B3.1.1 Kontroll

Her foretas kontroll mot faktisk fordelte stemmesedler til listene mot antall stemmesedler som var utgangspunkt før fordeling. Tallene skal stemme overens. Dersom det ikke gjør det, **skal** samevalgstyret angi en sannsynlig grunn her.

Kapittel C Valgtingsstemmer

C1 Valgtingsstemmer mottatt totalt

C1.1

Dette er en tabell hvor det føres en samlet oversikt over antall stemmegivninger **mottatt** i den enkelte stemmekrets i kommunen.

Stemmestyret er ansvarlig for gjennomføringen av stemmegivningen på valgtinget. I forskriften § 67 (1) heter det at stemmestyret skal føre protokoll i forbindelse med stemmegivningen på valgtinget. Alle stemmestyrer, må derfor i sine valgprotokoller registrere hvor mange stemmegivninger som lå i urnene samt hvor mange stemmegivninger som er lagt i særskilt omslag. Hvordan dette skal føres i stemmestyrets protokoll fremgår av dens veiledning.

Den foreløpige opptellingen av valgtingsstemmegivningene skal skje hos samevalgstyret sentralt. Stemmestyrer må redegjøre for antall mottatte stemmegivninger og kontrollere mot kryss i manntallet i sin protokoll (uten å sortere sedler pr. valgliste).

Godkjenning av ordinære stemmegivninger på valgtinget og stemmegivninger lagt i særskilt omslag skjer på ulikt tidspunkt. Prøving av og godkjenning av ordinære stemmegivninger avgitt på valgtinget skjer samtidig med at stemmen avgis, dvs. når velgeren krysses av i manntallet og legger stemmeseddelen ned i urnen på valgtinget. Dette er annerledes enn for forhåndsstemmegivningene, som godkjennes i ettertid. Stemmegivninger avgitt på valgtinget, men som er lagt i særskilt omslag, skal imidlertid også godkjennes i ettertid.

Tallene til denne tabellen finnes i stemmestyrenes møtebøker post B2.1 og B2.2.

C1.1.1 Kontroll

Velgere hvis stemmegivninger er lagt i særskilt omslag vil ikke bli krysses av i manntallet på valgdagen. De som krysses av er velgere som avgir ordinære stemmer og legger stemmeseddelen i urnen(e). Antallet kryss i manntallet skal da stemme overens med antall mottatte stemmesedler.

Dersom det er uoverensstemmelse, **skal** samevalgstyret redegjøre for en sannsynlig grunn til dette. Se eventuelt også post B2.3 i stemmestyrenes møtebok.

C2 Opptelling av valgtingsstemmer

Forskriften krever at det foretas en foreløpig opptelling av valgtingsstemmene, se forskriften § 65. Foreløpig opptelling av valgtingsstemmer skal foretas av samevalgstyret i kommunen.

C2.1 Stemmesedler til foreløpig opptelling

Rad a

Utgangspunktet for opptellingen er stemmegivninger mottatt på de enkelte stemmestedene. Tallet kan hentes fra C1.1.b

Rad b

Når konvoluttene åpnes skal stemmer det er tvil om skal godkjennes og blanke sedler sorteres ut.

Dersom det er noen stemmesedler som ikke umiddelbart kan godkjennes, må disse legges tilbake i konvolutt og legges til side for å vurderes senere, jf. forskriften § 65(3) (tvilsomme). Om tvilsomme, se veiledning til post B2.1 ovenfor.

Rad c

Blanke stemmesedler må sorteres ut og antallet føres opp. Se nærmere om blanke stemmesedler i innledningen.

Rad d gir det antall stemmesedler en sitter igjen med og som skal fordeles på de ulike valglistene. Fordelingen skjer i C3.1a

C2.2 Behandling av stemmegivninger i særskilt omslag

Disse stemmegivningene ligger i omslags- og stemmeseddelkonvolutt og må behandles særskilt. Dette er stemmer avgitt i en annen krets i kommunen enn den velgeren er manntallsført i (fremmede), stemmer fra velgere som ikke stod i manntallet eller stemmer fra velgere som allerede var avkrysset i manntallet da stemmen ble avgitt. Felles for disse stemmegivningene er at de ikke legges i urnen.

Vilkårene for godkjenning av stemmegivninger fremgår av forskriften § 57.

C2.2.1 Stemmegivninger fra velgere som stemte fremmed

Denne tabellen **skal** fylles ut dersom slike stemmegivninger er mottatt.

Antallet kan hentes fra post C1.1c. Grunnene til forkastelse skal føres opp.

C2.2.2 Stemmegivninger fra velgere som var forhåndsavkrysset eller som ikke stod i manntallet i kommunen

Her føres antall mottatte stemmegivninger fra velgere som allerede var krysset av i manntallet da stemmen ble avgitt på valgtinget. I tillegg kan en her føre opp stemmer fra velgere som ikke stod i manntallet i kommunen i det hele tatt.

Antallet kan hentes fra post C1.1d. Grunnene til forkastelse skal føres opp.

C2.2.3 Godkjenning av stemmesedler fra særskilt omslag

Rad a

Denne tabellen tar utgangspunkt i totalt antall godkjente stemmegivninger fra tabellene over. Tallene hentes derfor fra C2.2.1e +C2.2.2d. Når konvoluttene åpnes tar samevalgstyret stilling til om stemmesedlene skal godkjennes, eller ikke. Blanke stemmesedler må sorteres ut og antallet føres opp i **rad b**. Grunnene til forkastelse skal føres opp under **rad d-f**. Vilkår for godkjenning av stemmesedler fremgår av forskriften § 60.

I **rad g** føres antallet godkjente stemmesedler. Fordelingen på de ulike valglistene skjer i C3.1c.

C2.3 Behandling av "tvilsomme" stemmer

I forbindelse med behandling av stemmesedler til foreløpig opptelling vil de som teller som regel måtte legge til side en del stemmer som det er tvil om skal godkjennes eller ikke. Disse skal behandles her.

Rad a

I rad a fører samevalgstyret opp det antall stemmesedler det la til side i forbindelse med egen opptelling. Tallet hentes fra C2.1b.

Rad b-d

Vilkår for godkjenning av stemmesedler fremgår av forskriften § 60. Grunnene til forkastelse skal føres opp i **radene b-d**.

I **rad e** fremkommer godkjente stemmesedler til fordeling på valglistene. Fordelingen på de ulike valglistene skjer i C3.1c.

C3 Stemmesedlenes fordeling på de ulike valglistene

C3.1 Valgtingsstemmenes fordeling på de ulike valglistene

I kolonne a, b og c skal samevalgstyret føre opp hvordan ALLE godkjente stemmesedler avgitt til sametingsvalget fordelte seg på de ulike listene.

Det kreves ikke at stemmesedlene bokføres fordelt på rettede og urettede ved første gangs opptelling.

Endelig (annen gangs opptelling) skjer kretsvis hos opptellingsvalgstyret.

C3.1.1 Kontroll

Her foretas kontroll mot faktisk fordelte stemmesedler til listene mot antall stemmesedler som var utgangspunkt før fordeling. Tallene skal stemme overens. Dersom det ikke gjør det, **skal** samevalgstyret angi en sannsynlig grunn her.

Merknadsfelt

Samevalgstyret kan her skrive inn merknader som vedrører valg gjennomføringen og opptellingen i kommunen, og som en mener fylkesvalgstyret bør ha informasjon om.

Underskrifter

Medlemmer i samevalgstyret som var til stede i møte der møteboken ble godkjent, skal underskrive valg boken.

Forsendelse av materiell til opptellingsvalgstyret

Samevalgstyret skal så snart foreløpig opptelling er ferdig sende alt valgmateriell til opptellingsvalgstyret, jf. forskriften § 63.

Følgende materiell skal sendes opptellingsvalgstyret fra det enkelte samevalg styre, jf. forskriften § 63

- alle stemmegivninger og stemmesedler som er avgitt på valgtinget og på forhånd hver for seg
- alle innkomne valgkort og omslagskonvolutter fra forhåndsstemmegivningene
- bekreftet avskrift av samevalgstyrets protokoll
- kopi av innkomne klager

Forskriftsbestemmelser for godkjenning

Forskrift om valg til Sametinget - vilkår for godkjenning av stemmegivninger og stemmesedler:

§ 56. Godkjenning av stemmegivning avgitt på forhånd

- (1) En forhåndsstemmegivning skal godkjennes dersom
  - a) velgeren er innført i Sametingets valgmanntall i kommunen,
  - b) stemmegivningen inneholder tilstrekkelige opplysninger til å fastslå hvem velgeren er,
  - c) stemmegivningen er avgitt til rett tid,
  - d) stemmegivningen er avgitt til rett stemmemottaker, med mindre den er avgitt som brevstemme,
  - e) omslagskonvolutten ikke er åpnet eller forsøkt åpnet,
  - f) velgeren ikke har avgitt godkjent stemmegivning, og
  - g) stemmegivningen er kommet inn til samevalgstyret innen kl. 21 på valgdagen.

Stemmegivninger avgitt i kommuner med færre enn 30 manntallsførte må ha kommet inn til opptellingsvalgstyret i kretsen innen kl. 21 på valgdagen.

(2) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i valgmanntallet.

(3) Forhåndsstemmegivningene skal godkjennes før valgdagen i den utstrekning det er mulig.

0 Endret ved forskrift 15 mai 2009 nr. 514.

§ 57. Godkjenning av stemmegivning avgitt på valgtinget

- (1) En stemmegivning avgitt på valgtinget skal godkjennes dersom
  - a) velgeren er innført i Sametingets valgmanntall i kommunen,
  - b) velgeren har fått anledning til å avgi stemme,
  - c) velgeren hadde rett til å stemme, og
  - d) velgeren ikke allerede har avgitt godkjent stemmegivning.
- (2) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i valgmanntallet.

§ 60. Godkjenning av stemmesedler

- (1) En stemmeseddel skal godkjennes dersom
  - a) det fremgår at den gjelder sametingsvalget,
  - b) det fremgår hvilket parti eller gruppe velgeren har stemt på, og
  - c) partiet eller gruppen stiller liste i valgkretsen. Stemmeseddel beregnet på en annen valgkrets kan bare godkjennes dersom den gjelder en organisasjon som er registrert i medhold av kapittel 5 i denne forskriften.
- (2) En avgitt stemmeseddel anses å være enslydende med den offisielle valglisten.
- (3) En stemmeseddel som lyder på en av gruppene som inngår i en fellesliste, skal regnes som avgitt til felleslisten.
- (4) Dersom velgeren har benyttet en trykt stemmeseddel som ikke er enslydende med den offisielle valglisten, skal det ses bort fra eventuelle rettinger foretatt av velgeren.